

17. Irresponsible individuals circulated a libelous story about the candidate.
18. Čiurlionis is famous both as an artist and as a composer.
19. I can't go to the show tonight because I have to study.
20. She has a fair complexion.
21. Our house doesn't have enough closets.
22. Don't pretend to be innocent.
23. We bought new kitchen cabinets.
24. My eight year old cousin is an excellent student.
25. Did you register for the spring session yet?
26. He studied a bit of chemistry and now wants to be recognized as a scientist.

D. Lietuvių kalboje yra ŽODŽIŲ, NETURINČIŲ ANGLIŠKŲ ATITIKMENŲ.

Reikia išsidėmėti, kaip jie vartojami, ir jų nevengti.

1. Savybinis ɬvardis savo ir sangrąžinis ɬvardis savęs

Anglų kalboje yra savybiniai ɬvardžiai my, your, his, her, our, your, their, kurie atitinka lietuviškuosius mano, tavo, jo, jos, mūsu, jūsu, ju. Bet lietuvių kalboje dažnai vartojamas ɬvardis savo tiesioginio atitikmens anglų kalboje neturi. Ten, kur mes vartojaame ɬvardį savo, angliskai kartais pridedamas žodis own (pvz.: Rašau savo pieštuku.

I'm writing with my own pencil.). Bet žodį own amerikiečiai vartoja tik tada, kai nori pabrėžti daikto nuosavybę. Dažniausiai lietuviškasis savo anglų kalbon verčiamas žodžiais my, your, his, her, our ar their. (Pvz.: Atsinešiau visus savo vadovėlius. I brought all my textbooks.)

Kaip nuspresti, kur reikalingas įvardis savo? Išskiri
žiūrėti į sakinio veiksnį. Įvardis savo visada pavaduoja
sakinio veiksnį. Sudėtinioose sakinioose žiūrima į tą sa-
kinio dalį, kurioje yra įvardis, nurodys nuosavybę.

Pvz.: Algis ieško savo knygų. (Knygos priklauso sakinio
veiksnui - Algiui.)

Nerandu savo knygų. (Suprastas sakinio veiksnys yra
aš. Knygos priklauso veiksnui.)

Kur yra tavo knygos? (Sakinio veiksnys yra knygos.
Žodis tavo pavaduoja ne sakinio veiksnį, o ką
kita - asmenį, į kurį kreipiama.)

Nemačiau jo knygų. (Suprastas veiksnys yra aš. Kny-
gos priklauso ne veiksnui, -man, -bet kām ki-
tam.)

Atsinešk savo knygą. (Suprastas veiksnys yra tu.
Knygos priklauso veiksnui.)

Jurgis eis ten, kur jo draugai eis. (Čia yra sudé-
tinis sakinys. Įvardis yra šalutiniame sakin-
je. Tai atrandame šalutinio sakinio veiksnį:
draugai. Įvardis pavaduoja ne draugus, o Jurgi.
Todėl vartojamas įvardis jo, o ne savo.)

Romas nueis ten, kur pamatys savo draugus. (Čia taip
pat sudėtinis sakinys, kurio šalutiniame sakin-
je yra įvardis. Šalutinio sakinio suprastas
veiksnys yra jis arba Romas. Draugai priklauso
tam veiksnui. Todėl vartojamas įvardis savo.)

Norint nustatyti, ar reikia žodžio savo dalyvinėje ar pu-
dalyvinėje žodžių grupėje, ją reikia paversti šalutiniu
sakiniu ar sutaptinio sakinio dalimi.

Pvz.: Matėme žmogų, einantį pro mūsų kiemą. Matėme žmogų,
kuris éjo pro mūsų kiemą.

Žmogus skubėjo, dažnai pasižiūrédamas į savo laikrodį.
Žmogus skubėjo ir dažnai žiūréjo į savo laikrodį.

Panašus į savybinį įvardį savo yra sangražinis įvardis
saves. Šis įvardis yra linksniuojuamas (savęs, sau, save, sa-
vimi, savyje), tik neturi vardininko ir žauksmininko links-

nių. Jis vartojamas ten, kur angliškai sakytume myself, yourself, himself, herself. (Vardininko linksnyje tuo atveju vartojami asmeniniai įvardžiai - aš, tu, jis, ji - su pažymimuoju įvardžiu pats. Pvz.: Aš pats tai mačiau.)

Pratimas 12

Skliausteliuose duotus angliškus žodžius išverskite į lietuvių kalbą. Vienur reikės asmeninių įvardžių (aš, tu, jis, ji), kitur - savybinių (mano, tavo, savo), dar kitur - sangrąžinio (savęs). Irašykite tinkamą žodžio linksnį.

1. Žinau, kur _____ (you) padėjai _____ (your) knygas.
2. Aš pasiėmiau _____ (my) knygas ir išėjau.
3. Sutvarkiusi _____ (my) kambari, išėjau pas _____ (my) draugę.
4. Eisiu į kiną su _____ (my) draugais.
5. Mergaitė žaidė su _____ (her) lėle.
6. Nepažistu _____ (his) draugų.
7. Eisiu į šokius, jeigu _____ (my) draugai eis.
8. Pyragaiti ji nusipirko _____ (for herself).
9. Ji _____ (for me) nupirko saldainių.
10. Jurgis _____ (himself) gerai pažista.
11. Aš _____ (him) gerai pažistu.
12. Vaikas veidrodyje nepastebėjo nei _____ (himself), nei _____ (me).
13. Arūnas pasitikėjo _____ (himself).
14. Nors kitus peikė, tų pačių ydų _____ (in herself) Ona nepastebėjo.
15. Rimas ieškojo berniuko, kuris buvo pasiskolinės _____ (his) knygą.
16. Rita ieškojo berniuko, kuriam buvo paskolinusi _____ (her) knygą.